



DE DA VINCI ROBOT IN HET KORT
De Urologie Groep Limburg beschikt sinds september 2013 in het Zuyderland-ziekenhuis in Heerlen over de Da Vinci Robot. Met behulp van de robotarmen kunnen verschillende soorten tumoren verwijderd worden, zoals bij prostaat-, blaas- of nierkanker. De grote voordelen van opereren met de robot zijn dat er minder bloedverlies optreedt, er minder wondpijn ontstaat en de patiënt sneller herstelt.

Urologie Groep Limburg loopt voorop met robot gestuurde operaties

Met negen ervaren urologen in vaste dienst en twee drukbezochte poliklinieken in Sittard en Heerlen - beide onderdeel van het Zuyderland-ziekenhuis - is de Urologie Groep Limburg uitgegroeid tot hét kenniscentrum op het gebied van de urologie in Limburg. Uiteraard zijn alle urologische behandelingen er voorhanden, waarbij iedere uroloog ook nog eens over één of meerdere medische specialisaties in zijn vakgebied beschikt. Dat niet alleen, maar de urologen beschikken ook nog eens over de meest geavanceerde operatietechnieken. Op de locatie Heerlen kunnen de urologen sinds september 2013 operaties uitvoeren met behulp van de zogeheten Da Vinci Robot. Daarmee kan de opererende uroloog met behulp van een soort joystick robotarmen bedienen die via kleine sneetje in de buik zijn ingebracht. Deze operatietechniek wordt onder andere gebruikt bij kanker gerelateerde operaties aan prostaat, blaas en nier.

Door Norbert Meijs | Fotografie Henry Peters

De Da Vinci Robot opereert uiteraard niet zelfstandig, laat dat duidelijk zijn. De chirurg zit achter een bedieningspaneel in de operatiekamer en stuurt met zijn handen de vier robotarmen aan. Dankzij een camera op een van de robotarmen, ziet hij het gebied waarin hij opereert tot wel tien keer vergroot én driedimensionaal.

MINDER INVASIEF

Deze nieuwe manier van opereren heeft een aantal voordelen ten opzichte van de oude manier, waarbij de buikholte geopend moest worden door middel van een grote snee. 'De nieuwe operatietechniek via robotarmen is veel minder invasief en leidt tot minder bloedverlies tijdens de operatie. Daardoor herstelt de patiënt sneller na de operatie en heeft hij minder pijnklachten. Daarnaast kan er met behulp van de robotarmen veel nauwkeuriger geopereerd worden en blijft gezond weefsel rondom de tumor gespaard', legt dr. Filip Delaere uit, uroloog met als specialisatie nierchirurgie.

Er worden op jaarbasis een kleine honderd nieroperaties verricht, waarvan het merendeel met behulp van de Da Vinci Robot. 'Het

streven daarbij is dat de nier gespaard blijft en alleen de tumor verwijderd wordt. Met de vier robotarmen kun je dat met ongelooflijk grote precisie doen. Sinds kort hebben we zelfs een echoapparaat in de kijkbuis van een robotarm. Daarmee kunnen we de tumor in de nier heel nauwkeurig lokaliseren en met uiterst chirurgische precisie verwijderen. De echo in de buikholte wordt op het beeldscherm zichtbaar. Grootte en omvang worden in een oogopslag duidelijk. Je zit er als het ware met je neus bovenop. Alleen het gezwel wordt op deze manier verwijderd. De rest van de nier kunnen we behouden.'

GEAVANCEERDE OPERATIETECHNIEK

Deze geavanceerde operatietechniek is slechts in een klein aantal ziekenhuizen in Nederland beschikbaar, waaronder dus het Zuyderland-ziekenhuis in Heerlen. Dr. Chris Berendsen, uroloog met als specialisatie blaas- en prostaatchirurgie, licht toe: 'We lopen hier voorop met robot gestuurde chirurgie. Mat name voor operaties aan nieren, blaas en prostaat heeft de Da Vinci Robot zijn grote waarde bewezen. Bij blaaskanker is twee derde van de tumoren in de blaas oppervlakkig. Betreffende tumoren bevinden zich aan de binnenkant van de blaas. Deze kunnen met een eenvoudige

kijkoperatie verwijderd worden. Omdat er geen risico bestaat op uitzaaiingen, blijft de blaas met behulp van deze minimaal invasieve operatietechniek intact en behoudt die haar functie.'

Helaas is dat niet altijd mogelijk bij agressievere vormen van blaaskanker, weet dr. Berendsen uit jarenlange ervaring. 'Het kan nodig zijn de hele blaas te verwijderen. Omdat er een grote kans op uitzaaiingen is, worden ook de lymfeklieren verwijderd. Dat is een zeer zware en gecompliceerde operatie. Voorheen werd zo'n gecompliceerde blaasoperatie uitgevoerd door een flinke snee in de buikholte te maken. Nu kunnen we die ook met behulp van de Da Vinci Robot uitvoeren. Om de blaas als urinereservoir te vervangen, hebben we twee opties: een stoma of van een stuk darm een nieuwe blaas maken. Met name die laatste optie is een moeilijke procedure. Een stuk darm moet verwijderd worden uit het darmstelsel. Met heel verfijnde robotchirurgie kun je vervolgens van de darm een nieuwe blaas maken. Met name de hechtingen in het darmreservoir, dat de blaas vervangt, zijn beter en preciezer dan voorheen. Zo'n operatie duurt wel zes tot acht uur en vergt het uiterste van mens en robot. Ook hier geldt: de operatie is veel minder invasief. Daardoor herstelt de patiënt veel sneller. Daarnaast treden er na afloop van de operatie minder complicaties op', aldus Chris Berendsen.



Een derde groep patiënten die duidelijk baat heeft bij een operatie met behulp van de Da Vinci Robot, zijn mannen met kwaadaardige prostaatkanker. Dr. Ronald Bos, uroloog met als specialisatie

prostaatoperaties, werkt sinds 1 februari bij de Urologie Groep Limburg. Met twintig jaar ervaring met kijkbuisoperaties is hij waarschijnlijk de meest ervaren uroloog in deze techniek voor prostaatoperaties in Nederland. 'Met behulp van de robotarmen wordt de prostaat veel nauwkeuriger verwijderd in geval van prostaatkanker. Het omliggende weefsel blijft zo veel mogelijk gespaard. Daardoor is er veel minder vaak sprake van impotentie en incontinentie. Daarnaast herstelt de patiënt veel sneller. Ook hier heeft de Da Vinci Robot zijn grote waarde bewezen. Het is wellicht de belangrijkste reden waarom ik in het Zuyderland-ziekenhuis wilde werken. Deze techniek heeft de toekomst. Dat wist ik twintig jaar geleden al.'

Tot slot wijzen de urologen van de Urologie Groep Limburg erop dat ze in geval van kankeroperaties aan bijvoorbeeld nier, blaas of prostaat altijd multidisciplinair overleg hebben over de patiënt. Twee keer per week is er door middel van video conferencing diepgaand overleg met oncologen, radiologen, pathologen en gespecialiseerde verpleegkundigen over individuele patiënten. Een geruststellende gedachte.

Met dank aan de urologen dr. Rob Bosshardt, dr. Peter de Vries en dr. Victor Zambon van de Urologie Groep Limburg voor hun bijdragen aan de totstandkoming van dit artikel.

Urologie Groep Limburg
Zuyderland Sittard
T. 088 - 459 78 43

Urologie Groep Limburg
Zuyderland Heerlen
T. 045 - 576 64 20

Meer informatie op www.urologiegroep limburg.nl